

Декану и Изборном већу
Учитељског факултета
Универзитета у Београду

Извештај комисије за избор једног наставника у сва звања за уже научну област Педагогија

На седници Наставно-научног већа одржаној 11.04.2013.године донета је одлука о расписивању Конкурса за избор наставника у звању доктора наука за уже научну област Педагогија.

На истој седници формирана је комисија за писање реферата у саставу:

1. Ред. проф. др Ивица Радовановић, Учитељски факултет Универзитета у Београду,
2. Ред. проф. др Нада Вилотијевић, Учитељски факултет Универзитета у Београду,
3. Ред. проф. др Бранко Јовановић, Филозофски факултет Универзитета у Приштини, са седиштем у Косовској Митровици

Конкурс је објављен у *Службеном гласнику РС број 46* од 24.05.2013. године. Комисија је по истеку конкурсног рока прегледала приложену конкурсну документацију и Изборном већу Учитељског факултета Универзитета у Београду подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс се јавио један кандидат, др Драгана Богавац, доцент, досадашњи наставник за уже научну област Педагогија за наставне предмете Породична педагогија и Предшколска педагогија.

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Драгана Богавац је рођена у Пећи 20.јуна 1965. године. Основну школу похађала је у Београду, а завршила у Смедеревској Паланци, као носилац Вукове дипломе. Средњу школу завршила је у Бањалуци 1984.године. На Одсеку за педагогију Филозофског факултета у Приштини дипломирала је 1988.године. Постдипломске студије завршила је на истом факултету. У октобру 1997.године, као стипендиста Министарства просвете Републике Србије, одбранила је магистарски рад на тему *Вредности у циљевима васпитања у Србији*. На Филозофском факултету у Приштини радила је као асистент приправник, а затим асистент на предметима: општа педагогија и методологија педагошких истраживања. Докторску дисертацију *Педагошко и дидактичко-методичко обликовање савременог уџбеника*, одбранила је на Филозофском факултету у Приштини, са седиштем у Косовској Митровици, 2007.године.

Од 1998.године ради на Учитељском факултету Универзитета у Београду, у звању доцента за ужу научну област Педагогија.

Учествовала је у реализацији пројеката: „Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и васпитања” (бр. 179020), Учитељски факултет, Београд, 2011-2015., а сада учествује у реализацији међународног пројекта Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education, 516762-TEMPUS-1-2011-1-RS-TEMPUS-JPCR (2011 – 2516 / 001 – 001).

Била је члан Радне групе за израду Општих и посебних стандарда услова за реализацију посебних и специјализованих програма у предшколском васпитању и образовању у Заводу за вредновање квалитета васпитања и образовања и члан Радне групе за одобравање стручних скупова за стално стручно усавршавање и стицање звања наставника, васпитача и стручних сарадника у Заводу за унапређивање васпитања и образовања. Сада је члан Радне групе за припрему документа „Основе програма предшколског васпитања и образовања“ у Заводу за вредновање квалитета васпитања. Драгана Богавац је завршила програм едукације из *Ненасилне комуникације*, инструктор је у пројекту АУН. Укључена је у УНЕСКО програм *Посебне потребе ученици* (Министарство просвете и спорта Републике Србије, UNESCO и Save the children). Инструктор је и на пројекту Наука у природи (Министарство просвете и спорта Републике Србије и Физички факултет у Београду). Ангажована је и као сарадник у *L' imagination* центру за развијање креативних способности деце. При Дечјем културном центру у Београду је 2001/02. године била реализатор система креативних радионица *Град сунцокрета*.

Завод за издавање уџбеника и наставних средстава Републике Србије је ангажовао и као стручног сарадника. Члан Жирија за доделу награда на Међународном сајму опреме и средстава за савремену наставу у Београду 2011. и 2012. године.

Била је члан Савета универзитета у Београду од 2003. г. (два мандата).

Уџбенички комплет за припремни разред у издању ЗУНС-а награђен је Златном таблом на Међународном сајму опреме и средстава за савремену наставу 2006. године. За Уџбенички комплет за наставу почетног читања и писања добила је награду „Стојан Новаковић“ 2008. године.

Члан је Balkan Society for Pedagogy and Education (BASOPED).

2. МИШЉЕЊЕ О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНИМ И СТРУЧНОМ РАДУ КАНДИДАТА

Др Драгана Богавац испуњава све услове прописане законом, вишеструко испуњавајући ближе критеријуме за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, који се примењују на конкурсе за избор у звање наставника објављене од 24.05.2013. године (Одлука Сената Универзитета од 14.12.2011., Гласник Универзитета у Београду, број 165, 23. децембар 2011. године).

У тексту који следи приказани су појединачни радови др Драгане Богавац, учешће на научним скуповима и конференцијама, учешће на научно-истраживачким пројектима, менторства у изради завршних мастер радова, чланство у комисијама као и мишљење о њеном досадашњем научном, стручном и педагошком раду.

3. ПОДАЦИ О ОБЈАВЉЕНИМ РАДОВИМА

3.1. ОБЈАВЉЕЊНИ РАДОВИ ДО ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Уџбеници:

1. *Буквар за први разред основне школе* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2005.

2. *Како расту слова*, радни листови уз буквар за први разред основне школе (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2005.
3. *Српски језик за припремни програм* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2006.
4. *Српски језик, радна свеска за припремни програм* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2006.
5. *Математика за припремни програм* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2006.
6. *Математика, радна свеска за припремни програм* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2006.
7. *Весела дружина*, радна свеска са дидактичким материјалом за српски језик за први разред основне школе (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2007.
8. *Мала језичка слагалица*, радна свеска за српски језик за први разред основне школе (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2007.
9. *Досије ученика*, Приштина, 1997.
10. *Комплет свезака од првог до четвртог разреда* (коаутор), Бањалука, 1999.

Приручници:

1. *Приручник за учитеље уз букварки комплет* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2005.
2. *Приручник за васпитаче уз комплет за српски језик за припремни програм* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2007.
3. *Приручник за васпитаче уз комплет за математику за припремни програм* (коаутор), Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2007.

Радови у стручним часописима:

1. *Ернст Блох и приступ култури и васпитању у делу Принцип нада*, Зборник радова Филозофског факултета, Приштина, 1995.
2. *Образовање и васпитање као вредности*, Педагогија, бр. 4, Београд, 1999.
3. *Савремени уџбеник нужност у модернизацији едукативних процеса*, Учитељ, бр.1-2, Београд, 2000.
4. *Педагошка функција сценске лутке*, Учитељ, бр. 4, Београд, 2000.
5. *Реч о новом буквару*, Савремени уџбеник, бр. 4, Завод за издавање уџбеника, Београд, 2006.
6. *Образовни софтвер у настави почетног читања и писања*, Савремени уџбеник, бр. 4, Завод за издавање уџбеника, Београд, 2006.
7. *Компјутер и/или уџбеник-конструкције знања у образовним софтверима и савременим уџбеницима и њихова импликација на постигнућа ученика*, Уџбеник и савремена настава, Зборник, Завод за издавање уџбеника, Београд, 2007.

Остали радови:

1. *Дечје емоције и рат*, Просветни преглед, Београд, 1994.
2. *Ко све утиче на изграђивање моралног става младих*, Просветни преглед, Београд, 1995.
3. *Прва Српкиња академик*, Просветни преглед, Београд, 2000.

Наставна средства:

1. *Образовни софтвер за српски језик у првом разреду основне школе* (коаутор), Завод за издавање уџбеника, Београд, 2005.

3.2. ОБЈАВЉЕЊНИ РАДОВИ ОД ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

3.2.1. Монографске публикације

1. Богавац, Д. (2013) Породица и родитељство, Београд: Учитељски факултет, 2013.

3.2.2. Стручне публикације

1. Богавац, Д., Стојановић, А. и Ковачевић, З. (2010) Методика васпитно образовног рада, практикум за студенте, Београд: Учитељски факултет, ISBN 978-86-7849-116-0
2. Богавац, Д. и Бојовић, Д. (2010) Моја отаџбина Србија, од 1. до 3. разреда основне школе по посебном програму образовања и васпитања у иностранству, Београд: Завод за уџбенике, ISBN 978-86-17-17251-8
3. Богавац, Д. и Бојовић, Д. (2010) Буквар и абецедар, од 1. до 3. разреда основне школе по посебном програму образовања и васпитања у иностранству, Београд: Завод за уџбенике, ISBN 978-86-17-17251-8
4. Богавац, Д. и Бојовић, Д. (2010) Читанка са појмовима о језику, од 1. до 3. разреда основне школе по посебном програму образовања и васпитања у иностранству, Београд: Завод за уџбенике, ISBN 978-86-17-17251-8
5. Богавац, Д. и Бојовић, Д. (2010) Радна свеска уз буквар и абецедар, од 1. до 3. разреда основне школе по посебном програму образовања и васпитања у иностранству, Београд: Завод за уџбенике, ISBN 978-86-17-17251-8

3.2.3. Радови у тематском зборнику међународног значаја

1. Стојановић, А. и Богавац, Д. (2013). Differences between educational treatment of parents and teachers. *New educational tendencies in the school of the XXIst century*. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu, Nowy Sącz, Uniwersitet u Beogradu, Učiteljski fakultet Srbija, 2013. Издање PL-SR зборника Издање PL-SR зборника
2. Милинковић, Ј. и Богавац, Д. (2011) Montesorymethodasabasisforintegratedlearning, Кадун, В. ет ал (Ед) *Зборник радова са 12. међународног знанственог скупа „Дани Мате Демарина“, (прегледни рад) 2011, Одјел за одгојне и образовне знаности, Свеучилиште Јурја Добрила, Пула-Медулин, Хрватска, стр 147-156, ISBN 978-953-7498-32-0 (seo), ISBN 978-953-7498-33-7 (Монографија, Vol 1), UDK 371.3 (063)*
3. Богавац, Д. (2009). New epoch education through pedagogical discourse prism. У: *Образование и наука в третьем тысячелетии*. Сборник научных трудов. Барнаул(Русија): Издательство Алтайского университета, 7-13.

3.2.4. Рад у часопису међународног значаја

1. Милинковић, Ј. и Богавац, Д. (2011) Montesorymethodasabasisforintegratedlearning, (прегледни рад) *Методички обзори 11 (vol 6 (2011) 1) стр 135-143, ISSN 1846-1484 UDK 371.4 (Mon)* <http://hrcak.znanstvenici.hr/metodicki-obzori>

3.2.5. Радови у часописима националног значаја

1. Богавац, Д. (2010): Учење страног језика на раном узрасту, Иновације у настави, XXIII, (стр. 65-70), Београд: Учитељски факултет, ISSN 0352-2334, UDC: 370.8
2. Богавац, Д. (2010): Структура уџбеника у функцији трајних и променљивих знања, Иновације у настави, XXIII, (стр. 50-56), Београд: Учитељски факултет, ISSN 0352-2334, UDC: 370.8

3.2.6. Радови у тематским зборницима са рецензијом

1. Богавац, Д. (2009): Могућности и значај примене компјутера у наставном процесу, у: Даниловић Мирчета и Попов Слободан (прир.): *Технологија, информатика и образовање за друштво учења и знања 5* (I део), стр. 566-5721. Нови Сад-Београд: Факултет техничких наука, Центар за развој и примену науке, технологије и информатике, Природноматематички факултет; Београд: Институт за педагошка истраживања. ISBN 978-86-7447-083-1(ИПИ), UDC: 6 (082) 004 (082) 37(082)

3.2.7. Радови са међународних научних скупова објављени у целини

1. Богавац, Д. (2009): Квалитет као императив у образовању, Међународни научни скуп: *Косово и Метохија у цивилизацијским токовима*, Зборник радова, стр. 132. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини ISSN0354-3293
2. Богавац, Д. (2008): Уџбеник кроз призму етичке димензије, у Петровић Р. (ур.), Регионални научни скуп: *Етичка димензија образовања*, зборник радова, стр. 87-95. Јагодина: Педагошки факултет. ISBN 978-86-7604-052-0, UDC: 371.671 37.034

3.2.8. Образовни софтвер

1. Богавац, Д. и Бојовић, Д. (2010): Образовни софтвер-Буквар за први разред основне школе, Београд: Завод за уџбенике. ISBN 86-17-13793-2

3.3. Учешће на научним и стручним скуповима

1. Научно-стручна конференција међународног карактера: Предшколство између традиције и савремености, Сарајево, 2013.
2. Научни скуп: Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и васпитања, Учитељски факултет Београд, 2012.
3. 12. међународног знанственог скупа „Дани Мате Демарина“, Пула-Медулин, Хрватска, 2011.
4. Међународни симпозијум „Технологија, информатика и образовање у друштву учења и знања“ Нови Сад, 2009.
5. Међународни научни скуп: Косово и Метохија у цивилизацијским токовима, Косовска Митровица, 2009.
6. Регионални научни скуп: Етичка димензија образовања, Јагодина, 2008.
7. Научни скуп: Припрема деце за полазак у школу, Институт за педагошка истраживања, Београд, 2008.

3.4 Учешће у научно истраживачким пројектима

1. Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и васпитања (2011-2014: Учитељски факултет у Београду и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Пројекат бр. 179020Д).
2. Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education, 516762-TEMPUS-1-2011-1-RS-TEMPUS-JPCR (2011 – 2516 / 001 – 001).

3.5. Менторства

3.5.1. Менторство у изради мастер радова

- Малина Марић, *Родитељски ауторитет и школски успех ученика*, 2012.;
- Биљана Брезећ, *Васпитни односи у породици*, 2013.;
- Бојана Станисављевић, *Дете у непотпуној породици*, 2013.;
- Бранка Маринко, *Проблеми у остваривању васпитне улоге породице*, 2013.;

Даворка Радовић, *Васпитни стил родитеља и вредносне оријентације*, 2013.;

3.6. Анализа радова за период од последњег избора

У периоду после избора у звање доцента др Драгана Богавац објавила је једну монографску публикацију и већи број научних радова који потврђују континуитет научно-истраживачких резултата који су од значаја за научну област Педагогија.

На основу наведених библиографских јединица Комисија посебно издваја и анализира само нека од наведених дела др Драгана Богавац, најрелевантнија за избор у звање ванредног професора за уже научну област Педагогија за предмете Породична педагогија и Предшколска педагогија.

Породица и родитељство. (Учитељски факултет, Београд, 2013). Обим монографије је 192. стране, и у њој се разматрају: породица као сложен систем, односи унутар породичног система, родитељство као и значај компетенција одговорног родитељства. Иако је породични систем континуирано и нужно изложен сталним променама, неопходно је критичко прихватање тих промена како се не би дестабилизovala сама породица. Свако некритичко прихватање утицаја прелама се преко породичних односа унутар система, што доводи до великих проблема у креирању заједничког породичног живота. Стога, је неопходно оснаживање родитељства, које мора бити на високом степену свесне одговорности. Монографија је значај прилог разумевању породице као веома сложеног система, као и разумевању и развоју компетенција одговорног родитељства које су неопходне за стабилност породичног система у савременом друштвеном контексту.

Методика васпитно образовног рада, практикум за студенте. (Учитељски факултет, Београд, 2010). Ослањајући се на релевантну литературу, аутори уткали су у практикум досадашња теоријска и емпиријска сазнања до којих се код нас и у свету дошло проучавањем проблематике Методике васпитно-образовног рада и, шире посматрано, Предшколске педагогије: Опште основе предшколског програма; просторна и временска организација у вртићу; организација васпитно-образовног процеса у коме би дете било у што већој мери активно; професионалне компетенције васпитача; методе рада и учења; као и карактеристике и значај тематског планирања. Савремена теоријска схватања о предшколском васпитању (која се заснивају на конструктивистичкој односно развојно-хуманистичкој парадигми), преточили су у објашњења, задатке, захтеве, вежбе, чијом израдом ће студенти, будући васпитачи, моћи да сагледају сложеност методике васпитно-образовног рада и развијају своје компетенције. Аутори пружају методичка упутства будућим васпитачима у предшколским установама разрадом упутстава и оријентира за планирање, програмирање, спровођење, праћење и евалуацију васпитно-образовног рада. У практикуму који је анализиран уочава се ширина, обавештеност, актуелност и критичко промишљање аутора о значајних методичких питања.

Differences between educational treatment of parents and teachers. Разлике између васпитних поступака родитеља и наставника. (New educational tendencies in the school of the XXIst century. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu, Nowy Sącz, Univerzitet u Beogradu, Učiteljski fakultet Srbija, 2013. Издање PL-SR зборника). Промењени друштвени концепт у постмодерном времену намеће питање како у новим условима васпитавати и како васпитанике/ученике припремити за промене које се великом брзином дешавају. Савремени педагошки правци, као и новије концепције васпитања потенцирају веће активизирање и субјекатску позицију васпитаника/ученика. Овај рад је фокусиран на емпиријском приступу наведеном проблему. Циљ истраживања био је да се утврди које васпитне поступке преферирају родитељи, а које наставници, као и утврдити које васпитне поступке ученици сматрају

најефикаснијим.Анализирани су поступци који се користе у оквиру методе уверавања.Истраживање је спроведено на територији Србије. У истраживању је спроведено систематско неекспериментално посматрање, технике скалирања и тестирања, а инструменти који су коришћени састављени су за потребе овог истраживања: скале процене за децу, њихове родитеље и наставнике, као и ситуациони тестови. У раду је дата аргументација постојања потребе да се васпитање прилагођава новим условима и захтевима. Бескрајна варијабилност и конкретност ситуација у васпитном процесу условљава употребу специфичне функционалности појединих метода.Стога је потребно, између осталог, преиспитивати постојеће методе васпитања и трагати за разноврснијим методичким поступцима који ће у савременим условима бити ефикаснији.

Montesory method as a basis for integrated learning. Монтесори метод као основа за интегративно учење. (Одјел за одгојне и образовне знаности, Свеучилиште Јурја Добрила, Пула-Медулин, Хрватска, 2011). Ово истраживање нуди теоријску компаративну анализу Монтесори метода и интегративног приступа. Тренутни трендови захтевају инкорпорацију интегративног приступа у образовно-васпитну праксу. Марија Монтесори је развила приступ који је интелектуално провокативан и има висок ниво мотивационог потенцијала и у функцији је развоја креативне, флексибилне, аутентичне и конструктивне личности. У овом раду посвећена је посебна пажња ефектима Монтесори метода на развоју математичких аспеката резоновања. Нарочито су фокусирани теоријски аспекти Монтесори метода и интегративног приступа, као и трагање за компатибилним елементима. Аутори заступају мишљење да Монтесори метода на предшколском узрасту има капацитет да буде основа за интегративни приступ на школском нивоу деце.

Учење страног језика на раном узрасту. (Иновације у настави, XXIII, Учитељски факултет, Београд, 2010). Увођењем страног језика у предшколску установу или школу није довољно да би се остварио циљ, да га дете савлада и користи у свакодневном животу. За успешно учење страног језика на овом узрасту неопходно је познавати развој и способности детета, као и најбољи начин да се дефинисани циљ оствари. Када дете учи страни језик на раном узрасту, то представља специфичан процес који ће омогућити да се дете у потпуности интелектуално, емоционално, па и моторички изрази. Деца на овом узрасту најбоље уче кроз игру и игралике активности. За дете на том узрасту игра представља озбиљан рад. Она као најизразитија могућност испољавања стваралачких моћи има, пре свега, комуникацијску функцију. Како на раном узрасту није циљ да дете усвоји граматичка и лингвистичка правила, која иначе карактерише структурирана форма, наставник мора да ствара довољно мотивишућих ситуација за свако дете.

Структура уџбеника у функцији трајних и променљивих знања. (Иновације у настави, XXIII, Учитељски факултет, Београд 2010). Савремени уџбеник треба да понуди богате садржаје разрађене кроз различите облике оспособљавања ученика, а истовремено да наставницима понуди простор за разноврсност примене поступака, наставних метода. Та концентрација могућности заиста потпуније одређује позицију ученика и наставника. Стога је изузетно значајно радити на оперативној функцији уџбеника. У раду је опсервиран интерактивно-функционални модел уџбеника који је у функцији трајних и применљивих знања, а истовремено омогућава да се остваре улоге наставника у процесу учења/наставе.

Образовни софтвер-Буквар за први разред основне школе. (Завод за уџбенике, Београд, 2010). Интернет и образовни софтвери нуде хипертекстуалност што умногоме представља квалитет више у односу на уџбеник као штампани медиј. Дакле, ученик је у позицији да буде на основном дискурсу и да истовремено користи различите нивое

вежби, да добија додатна објашњења, као и да му се понуде други и другачији извори нових информација. Наиме, на ученику је да ли ће у одређеном тренутку користити податке који треба да продубе његова знања, што представља вертикалну димензију, или ће, пак, користити податке у функцији проширивања знања, што представља хоризонталну димензију.

Квалитет као императив у образовању. (Филозофски факултет Универзитета у Приштини, Косовска Митровица, 2009). У овом времену конфузије пре свега треба признати човека као вредност. Друштвеним механизмима треба регулисати да човек буде циљ, а не средство. То значи да је потребно уважавати осећања, дужности, активности, достојанство... сваког човека, јер је то једини модус правог функционисања друштва. У фокусу овога рада је како остварити квалитет у образовању јер једино ефикасно образовање има перспективу а незанемарити претходну премису. Први корак свакако треба да представља дефинисање жељене будућности преко идентификације потреба и очекивања а потом разрада стратегије како их коначно операционализовати. Дакле, треба приступити променама које подржавају квалитет, континуирано тражити начине да се побољшају сегменти образовања, радити на компетенцијама наставника, изградити системе вредновања. Кључну карик у образовању представљају образовни стандарди. Њих треба схватити као одраз друштвених потреба и као специфичне циљеве образовања. Водећи принцип у развијању стратегије ка квалитетнијем образовању, образовању које има перспективу је уверење да постоје предности које се остварују њиховом реализацијом. Професионалци долазе до квалитета на ефикасан начин.

New epoch education through pedagogical discourse prism. Образовање новог доба кроз призму педагошког дискурса. (Образование и наука в третьем тысячелетии. Издательство Алтайского университета, Барнаул (Русија), 2009). Образовање само по себи представља друштвено добро. Дакле, оно повећава друштвену мобилност, омогућава лакшу адаптацију појединца сталним друштвеним променама које собом носе све бржи напредак науке. Данас, на прагу трећег миленијума функционисање образовног система је далеко од педагошке ефикасности. Та неефикасност је видљива када се направи анализа у којој мери се знања и вештине стечене у школи касније користе. Које услове морамо обезбедити? како побољшати квалитет образовања? су кључна питања. Предикте проблема могуће је обезбедити системским приступом финансирања образовања, оптималном мрежом школа, ваљаним курикулумом, обезбеђењем континуитета (прелазак из једног нивоа у други). Образовање новог миленијума не сме да карактерише квантитативна експанзија већ квалитативан скок. Релације педагошког дискурса: од полазних принципа ка педагошко имплицитном пољу јесу разгранате, захтевне и сваки сегмент те вертикале мора бити лишен површности и импровизације. Креирати нове моделе (аутор: интерактивно-функционални модел уджбеника), преиспитати методологију истраживања, разрадити дугорочне стратегије су једини пут ка бољој будућности за образовање. Промене у образовању су сложене и сензибилне. Резултати досадашњих истраживања у области образовања дају основе за оптимизам. Да би се из неповољног/делимично неповољног стања А прешло у ефикасније стање Б могуће је ако, пре свега, постоји функционална интеракција унутар тријаде образовање, наука и технологија (али да се сачува човек као вредност).

Могућности и значај примене компјутера у наставном процесу. (Нови Сад-Београд: Факултет техничких наука, Центар за развој и примену науке, технологије и информатике, Природноматематички факултет; Београд: Институт за педагошка истраживања, 2009). Циљ овог рада је да покаже да постоји могућност да се многи садржаји предвиђени наставним програмом могу реализовати применом компјутера у

наставном процесу. Наравно, предуслов за то је да школа буде опремљена компјутерима и да постоји компетентност наставника, у првом реду њихова конативна и креативна димензија. Истраживање је спроведено у основној школи „Свети Сава“ у Београду, и то у по два одељења од првог до четвртог разреда. Што се тиче млађег школског узраста, ова школа представља позитиван пример примене компјутера у настави. Дакле, узорак чине 214 ученика и 8 учитеља. У истраживању је коришћена анкета за ученике, интервју за учитеље и метода посматрања. Резултати истраживања показују да је могуће у високом проценту у односу на укупан фонд часова користити компјутер на свим типовима часова (часови обраде, утврђивања и вежбања) из српског језика, математике и света око нас (природе и друштва). У зависности од типа часа и врсте садржаја, тај проценат у првом разреду креће се од 10 до 50%, у другом разреду 15-50%, у трећем разреду 20-50%, док је у четвртом разреду од 30 до 50%. Реализација наставног процеса уз примену компјутера добија на динамичности и разноликости секвенци часа, а такви часови имају и висок мотивациони потенцијал. Велики број информација и радних материјала, као и мултимедијалних садржаја, представљају квалитет више у односу на уџбеник као штампани медиј. Коришћењем компјутера у настави позиција наставника се не губи, већ он мора да се усавршава, долази до нових компетенција како би могао да одговори новим захтевима- примени компјутера у наставном процесу.

Уџбеник кроз призму етичке димензије. (Педагошки факултет, Јагодина, 2008). Данас, када су праве вредности маргинализоване, поставља се питање колико школа може истински успети да развије код ученика самопоуздање, иницијативу, оспособљеност за живот, алтруизам, и наравно остваривање високог нивоа когнитивних постигнућа. Наравно, у том систему значајну улогу има уџбеник. Приликом његовог конципирања неопходно је, дакле, структурирати садржаје тако да у том домену обезбеде задовољавајући ниво успеха ученика. Савремени уџбеник као медиј мора обезбедити знања увезана у систем, континуитет, корелативност што је у функцији његове етичке димензије, насупрот фрагментарности знања, променљивости, импровизацији, двосмислености који гуше етички дискурс.

4. МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ ДРУГИХ УСЛОВА ЗА РАД УТВРЂЕНИХ ЗАКОНОМ О УНИВЕРЗИТЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Као што се из приложене библиографије види др Драгана Богавац објавила је, поред монографије, практикума, израде образовног софтвера, већи број значајних научних и стручних радова. Сви наведени радови су позитивно рецензирани и могу се оценити као значајан допринос за теорију и праксу области васпитања и образовања.

Посебно истичемо допринос др Драгане Богавац у настави. У току вишегодишњег рада на Учитељском факултету у оквиру реализације наставе на предметима Породична педагогија и Предшколска педагогија др Драгана Богавац стекла је богато наставно искуство. У раду са студентима на часовима показује изузетну припремљеност, одговорност, иновативност, отвореност као и стварање мотивационог наставног окружења. Била је менторпри изради дипломских радова, мастер радова и члан је Комисија за вредновање и одбрану завршних радова са темама из области *Педагогије*.

Предавања и други видови наставног рада др Драгане Богавац омиљени су код студената. Према резултатима анкета спроведених од стране студента *Мишљење студената о педагошком раду наставника и сарадника на Учитељском факултету у Београду*, Драгана Богавац добила је на основу вредновања студентата друге и

трећегодине, просечну оцену 4,55 (на скали од 1 до 5). Оцењивана је припремљеност за наставу олакшавање практичне примене знања, подстицање на размишљање и самосталан рад, јасност и прецизност упутстава, редовност држања консултација, као и коректност односа према студентима.

Др Драгана Богавац активно учествује и у раду Катедре за педагогију и психологију, као и других стручних органа Учитељског факултета.

Кандидаткиња је коаутор и реализатор програма стручног усавршавања запослених у образовању: Систем појмова у физици, коаутор и реализатор, Уџбеник у настави почетног читања и писања, аутор и реализатор, Школа на видику, аутор и реализатор, АУРО, реализатор, Наука у природи, реализатор, АУН, реализатор.

У протеклих пет година др Драгана Богавац била је ангажована у реализацији једног међународног научног пројекта и једног научног пројекта националног карактера.

Сажети приказ најважнијих аспеката научне, стручне и педагошке делатности указује да досадашњи рад др Драгане Богавац заслужује највише оцене.

5. ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР КАНДИДАТКИЊЕ У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

На основу темељне анализе достављене документације, прегледа и оцене радова и евалуације научног, наставног, стручног и педагошког рада др Драгане Богавац могу се извести следеће констатације и закључци:

- Сви наведени радови су позитивно рецензирани и могу се оценити као значајан допринос за теорију и праксу области Педагогије.
- Кандидаткиња је учествовала на више реномираних научних и стручних скупова у земљи и иностранству.
- Кандидаткиња је била члан је Радне групе за израду Општих и посебних стандарда услова за реализацију посебних и специјализованих програма у предшколском васпитању и образовању у Заводу за вредновање квалитета васпитања и образовања и члан Радне групе за одобравање стручних скупова за стално стручно усавршавање и стицање звања наставника, васпитача и стручних сарадника у Заводу за унапређивање васпитања и образовања. Сада је члан Радне групе за припрему документа „Основе програма предшколског васпитања и образовања“ у Заводу за вредновање квалитета васпитања.
- Кандидаткиња је коаутор и реализатор програма стручног усавршавања запослених у образовању: Систем појмова у физици, аутор и реализатор, Уџбеник у настави почетног читања и писања, аутор и реализатор, Школа на видику, аутор и реализатор, АУРО, реализатор, Наука у природи, реализатор, АУН, реализатор.
- Кандидаткиња је за уџбенички комплет за припремни разред у издању ЗУНС-а награђена Златном таблом на Међународном сајму опреме и средстава за савремену наставу 2006. године. За Уџбенички комплет за наставу почетног читања и писања добила је награду „Стојан Новаковић“ 2008. године.
- Члан је Balkan Society for Pedagogy and Education (BASOPED).
- Учествује у реализацији међународног истраживачког пројекта.
- На менторском је ангажману при изради дипломских радова, мастер радова и члан је Комисија за вредновање и одбрану завршних радова са темама из области Педагогије, чиме даје допринос развоју научног подмлатка.

- Поседује способност за наставни рад и у раду са студентима показује изузетну припремљеност, одговорност, иновативност, отвореност као и стварање мотивационог наставног окружења.

Комисија сматра да др Драгана Богавац испуњава све услове за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Педагогија. Због тога Комисија са задовољством предлаже Изборном већу Учитељског факултета у Београду да усвоји овај извештај и предложи Већу научних области друштвено-хуманистичких наука, да се др Драгана Богавац, доцент, изабере у звање **ванредног професора**.

У Београду, 28.08.2013. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др Ивица Радовановић, редовни професор,
Учитељски факултет у Београду,
председник комисије

др Нада Вилотијевић, редовни професор,
Учитељски факултет у Београду, члан
комисије

др Бранко Јовановић, редовни професор,
Филозофски факултет Универзитета у
Приштини, са седиштем у Косовској
Митровици, члан комисије